

Semanario Lituano Apolítico
Direc., Redac. y Administración
Independencia 2706, Bs. Aires
U. T. 45 - Loria - 1018
Dirección postal:
Casilla de Correo 303, Bs. Aires

ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS

„La Voz de los Lituanos en Argentina“ - Semanario Lituano de mayor difusión

Nr. 415

BUENOS AIRES, KETVIRTADIENIS RUGSEJO - SEPTIEMBRE 22 DIENĄ 1938 METŲ

METAI (AÑO) X.

ANGLIJOS DIPLOMATIJA, GELBĖDAMA SAVO KOLONIJAS, SUTINKANTI PADALYTI ČEKOSLOVAKIJĄ

ANGLAI SU PRANCŪZAIS NORI SUGRIAUTI TAI, KĄ PRIEŠ 20 METŲ SUKURĖ

Paskutinės telegramos praneša, kad anglai pritaria plebiscitui Čekoslovakijoje. Sritys, kuriose virš 75% balsų bus už vokiečius — bus atplėtos nuo Čekoslovakijos ir prijungtos prie Vokietijos. Kur mažuma gaus 50%, ten bus paskelbta autonomija Čekoslovakijos ribose. Kas nepasitenkins drąskymu Čekijos, tas eš galės iš „sudėtų“ persikelti Pragon ar kitur.

Plebiscitas busias taipgi lenkų ir vengrų gyvenamose Čekijos srityse.

Del anglų plano dar netarė savo žodžio Rusija.

Manoma, kad Čekoslovakija greičiau eis kad ir kaip viena su ginklu kovot už savo nepriklausomybę.

Anglijos planui ešą jau pritarianti ir Prancūzija. Taigi Londonas ir Paryžius griaua tai, ką prieš 20 metų sukūrė Versalyje.

Chamberlainas vėl kalbas su 21 - 9 - 38.

Visos Europos diplomatų konferencijos tempu, besiruošiant laicot demokratine ir kultūringą Čekoslovakija.

Ar ji viena atsilaukys, atmetus ultimatumus? Ar išlaukys savo sutartį Sovietai, ateidami talikon?

MAHATMA GANDI PASIRĖBĖ NAUJĄ PLANĄ

Garsus mokslininkas Dr. Mahatma Gandi panindijos kongrese Delhi paskelbė naują savo planą masių nuomonės moderavimui ir Indijos liaudies galybės sustiprinimui.

Einant jo planu siekiama pilnos Indijos nepriklausomybės nuo Anglijos „globos“, o tapgi tos pavergtos tautos apsisaugojimo nuo žalingų vidaus bei užsienių įtakų.

Taipgi numatoma administracinės reformos ir siekiama savos militarinės jėgos sukūrimo.

ČEKOSLOVAKIJOS PREZIDENTAS PALEIDO PARLAMENTĄ

Pasiremdamas konstitucija, Čekoslovakijos respublikos prezidentas Dr. Edouard Benes 15 - 9 - 38 paleido parlamentą, kuris susirinks spalio mėnesy. Dabar posėdžiauja specialė komisija iš 16 deputatų ir 8 senatorių.

Kaip žinoma, einant Čekoslovakijos konstitucija karą gali skelbti tik parlamentas.

Sudėtu drumščiama Čekoslovakijos rajonus įvestas karo stovis, kitur — apsiausties.

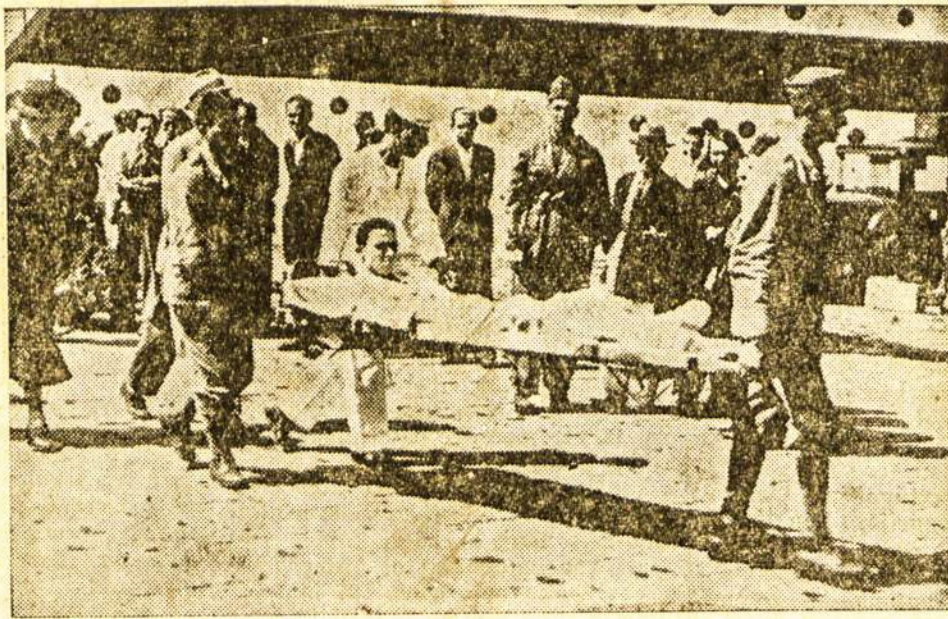
TAIKĄ EUROPOJE PRANCŪZIJA TIKISI IŠLAIKYTI SU RUSIJOS PAGALBA

Prancūzijos vyriausybė pabrėžtinai skelbia, kad ji laikysis senos kolektyvio saugumo sistemos. Ji visuomet bus šalininkė veikt sąjungoje su Sovietų Rusija, be kurios dalyvavimo neįmanoma išsaugoti taiką Europoje.

— Kanados ministerių kabinetas Ottavoje susirinko skubiam posėdžiui. Sprendžiama Europos įvykiai.

BALSO JUBILIEJUS JOSE VERDI 8-10-38

„Argentinos Lietuvių Balso“ dešimties metų darbo sukaktuvių minėjimas įvyks „Jose Verdi“ teatre, Av. Almirante Brown 736, šeštadienyje, Spalių - Octubre 8, 1938. Pradžia 9 v. v. ir tęsis iki 4 val. ryto. Turtinga ir įvairi programa, šokiams grieš padidintas lietuvių orkestras „Lyra“. Scenoje bus perskaityti sveikinimai vietiniai, iš provincijų ir iš užsienių. Prie šio svarbaus nepriklausomosios mūsų spaudos darbo jubiliejaus turėtų prisidėti kiekvienas pažangus lietuvis. Del blogo oro nesuspenduojama. Prisidėkite prie istorinio įvykio!

Neapolio uoste iš italų laivo neseniai buvo iškrauta 650 iš Ispanijos gražintų „savanorių“. Paveiksle matome, kaip iš laivo sužeisti italai nešami į vežimus ir gabunami karo ligoninėn.

ISPANIJOS RESPUBLIKOS GYNĖJAI TRIUMFUOJA

ISPANIJOS RESPUBLIKA NUSIPIRKO MAISTO IR KITŲ REIKMENŲ UŽ 60 MILIJONŲ FRANKŲ

Iš Barcelonos į Paryžių 19 - 9 - 38 atgabenta aukso ir sidabro 60.000.000,00 frankų vertės. Ta suma eina somukėjimui už maisto produktus ir kitas reikmenis, Ispanijos respublikos nupirkta užsienyje.

Šią savaitę respublikonai atmušė visas fašistinių samdinių atakas.

ČEKOSLOVAKIJA TVIRTAI LAIKOSI SAVO NUSISTATYMO

Čekoslovakijos vyriausybė atmetė visus Hitlerio reikalavimus pasiduot Vokietijos „globali“. 15.000 Hitlerio agentų „sudėtų“ iš Čekoslovakijos pabėgo Vokietijon. Areštuojami visi Hitlerio šnipai Čekoslovakijoje.

SOVIETŲ RUSIJOS LAIVYNO MANEVRAI

Sovietų karinio laivyno organe „Raudonasis Laivynas“ admiralas Ivan Nadežhin skelbia, kad greitai laiku prasidės viso Sovietų karo laivyno rudeniniai manevrai. Manevruose dalyvaus Ramiojo vandenyno, Baltijos ir Juodųjų jūrų Sovietų laivynas. Minėtasis admiralas primena, kad Sovietų laivynas pastaruoju laiku tapo apvalytas nuo pasidavėlių, kurie kelioliką metų jame sabotazavo. Jis daleidžia, kad ir dabar dar gali atsirasti „sabotažnikų“ Sovietų laivyne, kurie turės galutinai būti išnaukinti.

— Čilės naują ministerių kabinetą sudarė Ernesto Barros Jarpas, liberalas, Čilės elektros kompanijos pirmininkas, įvairiais laikotarpiais buvęs užsienių, vidaus ir finansų ministru.

— Danijos ministerių kabinetas studijuoja politinę Europos padėtį.

ARGENTINOJE GALI ISAUGTI LIETUVIŲ MOKYKLŲ, ARBA ESAMOS TAPT Viena PAVYZDINGA MOKYKLA

ALOS Tarybos susirinkime 16 - 9 - 38 pasiskelbė, kad TVLMS Fondas pasiryžęs veikti savistoviai. Taryba paprašė to fondo organizatorių mokytoją V. V. Nalivaika patiekti raštišką raportą Tarybai apie tai, kaip Tumo - Vaižganto vardo mokyklos statybos Fondas mano statyti ir išlaikyti mokyklą ir kaip tas Fondas nusistatęs lietuviškų mokyklų centralizavimo bei santykiavimo su Taryba klausimais. Tokį raportą prašytas paruošti Lietuvių Centro atstovas Leonas Ryselis apie be jokių pašalpų ant savos žemės ir savose patalpose veikiančią Dr. Jono Basanavičiaus vardo mokyklą.

Taryba pagerbia savų židinių kūrėjus mokykloms Pagerbia be jokių pašalpų Lietuvių Centro išlaikomą Dr. Basanavičiaus vardo mokyklą, pagerbia DULRo išlaikomos Tumo - Vaižganto vardo mokyklos Fondą savos mokyklos statymui. Ne kitaip atsižvelgęs į Dariaus ir Girėno mokyklos mokinių tėvus, jeigu ir jie imsis savos mokyklos statymo, kurį klausimą jau prieš keletą metų buvo iškelę. Bet Taryba stovi už visų lietuviškų mokyklų, veikiančių Buenos Aires mieste ir jo priemiesčiuose, sucentralizavimą į vieną pavyzdinę mokyklą. Šis klausimas išspręstas atvykus į Argentina DULRo pirmininkui p. R. Skipiėui.

URUGVAJUS SOCIALIŲ VADAS IŠRINKTAS JURIDINIO FAKULTETO REKTORIUM

Montevideo universiteto teisių fakulteto taryba to fakulteto rektorium išrinko Urugvajaus socialistu partijos vadą prof. Dr. Emilio Frugoni. Jis norėjo atsisakyti, bet po didelio studentų prašymo sutiko. Rektorium ir pirmiau jis yra buvęs. Jo, kaip socialistų atovo vietą parlamente užėmė žurnalistas Servando Cuero, žymus socialistų partijos veikėjas ir kalbėtojas.

— Japonijos u. r. ministeris pareiškė, kad Japonija labai džiaugiasi del pradžios karo Europoje. Ešą tuomet ji galės „laisvai veikti“ Japonijoje ir išvaryti iš Kinijos „Chang - Kai - Sheko komunistus“.

VOKIEČIAI NEPATENKINTI, KAD ANGLIJOS PREMJEKAS TIK PUSTREČIOS VALANDOS KALBĖJO SU HITLERIU

Rugsėjo 15, 1938 Anglijos istorijoje buvo nepaprasta diena: Nė vienas Anglijos premjeras nesimė tokio paprasto ir tokio praktiško būdo apaštalauti taikai, kaip Chamberlainas. Nepaisant savo 69 metų amžiaus, Chamberlainas sėdo orlaivin ir pirmu savo skridimu pasiekė Hitlerio rezidenciją Berchtesgadene. Hitleris jo laukė su didžiausia pompa. Norėjo ilgai kalbėti apie plebiscitą Čekoslovakijoje, apie Kinijos ir Ispanijos reikalus ir apie orinio laivyno sutartį tarp Anglijos ir Vokietijos.

Bet Chamberlain buvo atydus ir griežtas. Jis pareiškė Hitleriui, kad Berlyno valdžios kurstomi įvykiai centralinėje Europoje jį privertė atvykti ir pareikšti reicho kancleriui - prezidentui, kad Europos katastrofoje bus atsakomanga Vokietija, jeigu ji nesiliaus išsisis į kaimyninių valstybių vidaus reikalus.

Pasikalbėjimas, dalyvaujant Vokietijos u. r. ministeriui Ribentropui, tęsėsi pustrėčios valandos. 35 dideli puslapiai tapo parašyti mašinėle, kurių 12 užima Chamberlaino žodžiai.

Vokietijos spauda stebisi, kad Chamberlainas nesutiko pabūt Vokietijoje nė keletu dienu, bet po minėto pasikalbėjimo grįžo Londonan tartis su savo vyriausybe.

Manoma, kad šią savaitę Chamberlainas vėl pasimatys su Hitleriu pusiauokelyje, t. y. Renanijos mieste Godesberge.

— USA prezidentas Rooseveltas grįžo Vašingtonan iš Rochester, Minnesota, nebaigęs atostogų. Jo skubotas grįžimas rišasi su Europos neramumais.

— Skandinavijos valstybės konferuoja, norėdamos išlikti neutralėmis būsimame kare.

Atskiras numeris 10 c.

PRENUMERATA: Argentinoj, visoje Pietų ir Šiaurės Amerikoje, Lietuvon ir į kitas Europos valstybes — 5.00 argentiniski pesai metams, 3 pesai pusmečiui. Adreso pakeitimas veltui. Raštus ir prenumeratas siųsti:

Casilla de Correo 303, Bs. Aires
ASMENISKAI KREIPTIS:
Independencia 2706, Bs. Aires.

GREIT PRASIDĖS DARBAS ARGENTINOS TEKSTILĖS FABRIKUOSE

Baisus tekstilės (audinių) industrijos krizis Argentinoje buvo iššauktas del to, kad iš Italijos buvo atgabenta galanterijos prekių apie už 50 milijonų pezų beveik visiškai be maito. Italai tuo dumpingu užvertė Pietų Ameriką, kadangi Abisinioje vergai pagamino daug vatų, etc.

Argentinos fabrikantai buvo uždare dirbtuves, protestuodami prieš lengvą audinių įsileidimą iš Italijos, Vokietijos ir Japonijos. Dabar importuojami kontingentai skaitomi pasibaigusiais. Dumpingo prekių neįsileidžiama ir Argentinos audimo fabrikai greitai laiku pradės dirbti pilnai.

Del „lokauto“ fabrikantai nenukentėjo, bet dirbtuvių uždarymas sunkiai atsiliepė į darbo šeimų būkle.

LAISKAI Į UŽSIENĮ 20 CENTAVŲ

Argentinos Pašto Valdyba pranešė, kad tapo pakeltas laišku siuntimo užsienin tarifas. Nuo dabar, siunčiant paprastą laišką užsienin, išskiriant Amerikas ir Ispaniją — reikia lipinti pašto ženklų už 20 centavų, vieton iki šiol lipintų 15 centavų.

Naujame tarife pasakyta: Paprastas laiškas, arba pirmieji 20 gramų — 20 centavų. Kiekvienai tekanti 20 gramų po 12 c. Laikraščiams vietoj 3 c. 4 už kiekvienus 50 gr.

LITVINOVAS ILGAI KONFERAVO SU SAVO RUMUNISKU KOLEGA

Sovietų užsienių reikalų komisaras Maksimas Litvinovas, dalyvaująs Tautų Sąjungos posėdžiuose Ženevoje, 15 - 9 - 38 ilgai tarėsi su Rumunijos užsienių reikalų ministru Nicolas Petrescu - Connens. Po šių dviejų diplomatų pasitarimo ir susikommunikavimo su savo valdžiomis, Maskvos ir Bukarešto spaudoj pasirodė griežti straipsniai prieš Hitlerio imperialistinę politiką. Rumunijos karaliaus Karolio patarėjas ir buvęs premjeras Nicholas Jorga dienraštyje „Timpu“ pareiškė, kad Vokietija bus atsakomanga už bi kokį Europos taikos sudrumstimą. Vokietija bus atsakomanga ir turės atsakyti gal dar skaudžiau, kaip už 1914 metus pradėtąjį karą.

Rumunijos spauda neslepia, kad tarp Sovietų ir Rumunijos u. r. ministerių susitarta del Sovietų aviacijos ir kariuomenės praleidimo per Rumunijos teritoriją, gynimui Sovietų sąjungininkės Čekoslovakijos nuo vokiečių.

— „Sudetai“, — Hitlerio papirkti Vokietijos fašizmo agentai Čekoslovakijoje — 14 - 9 - 38 sukilo prieš demokratinę Čekoslovakijos vyriausybę. Pirmame sukilime žuvo 30 Hitlerio kalbos sufanatizuotų Čekoslovakijos vyriausybės priešų. 1.000 sukilėlių pasidavė čekoslovakų kariuomenei Eger rajone.

— Japonai vėl provokuoja karą prieš Sovietus.

TADAS BLINDA-„SVIETO LYGINTOJAS“

Liaudies Teatro 1-mos sekcijos statomas „Vorwaerts“ salione Rugsėjo - Septiembre 24 d., 1938, c. Rincon 1141, Buenos Aires Pradžia 9 v. v. Po vaidinimų šokių, kurie tęsis iki 4 v. ryto. Įžanga vyras \$ 1.00, moterims \$ 0.75. Del blogo oro nesuspenduojama. „Blindos“ pastatyme dalyvaus: P. Zygas, J. Gudas, E. Bžeskytė, V. Venslauskaitė, J. Pilkeuskienė, J. Kanaverskis (režisierius), P. Sukis, J. Mlauskas, S. Granakauskas, K. Plepys, J. Lukšas, Z. Karpavičius, J. Puzinas, N. Le pus, M. Čekauskaitė, K. Kanaverskas, Chmieliauskas ir kt.

Lietuvoje Atsirado Antras Strazdelis

JIS JAU APGYVENDINTAS KUNIGŲ KALEJIME KAUNE

Lietuvos katalikų, ypač kunigų, sluoksniuose Kauno bazilikos vikaras kun. Povilas Jakas sukėlė didesnę audrą, negu prieš porą metų dr. Maccina radikalio mis savo mintimis apie bažnyčios ir kunigų turtų reformas; dr. Maccina užkabino medžiaginius bažnyčios dalykus, o kun. Jakas ideologinius, dvasinius palietė.

Kun. Jakas kilęs iš Zemaičių krašto — Kvedarnos valsč., Tauragės apsk.

Būdamas neturtingas mokytiš neturėjo iš ko, tai Marijampolėje įstojo broliuku į marijonų vienuolyną ir buvo vienuolių išlaikomas gimnazijos centrinio šildymo kuru.

Gimnazistų pamokomas, Jakas eksternu išlaikė egzaminus iš gimn. 4 kl. ir įstojo į Kauno kunigų seminariją, kurią vienuolių remiamas, ir baigė.

Bažnytinė vyriausybė, vertindama jo gabumus, paskyrė jį bazilikos vikaru (tai garbingesnė ir aukštesnė vieta, negu provincijos klebonu).

Kun. Jakas tuojau atsižymėjo, kaip gabus pamokslininkas, atsidavęs pastoracijai, o del didelio savo pamaldumo laikomas ideališku kunigu.

Jau yra išleistas septynios kunigo Jako parašytos religinio turinio knygos, jo pamokslai buvo transliuojami per radiją.

Vieną gražią dieną (praėjusį pavasarį) kun. Jakas keliamas į Šiaulius šv. Jurgio parapijos vikaru. Iš Šiaulių metamas į Krakės, bet į Krakės važiuoti kun. Jakas atsisakė ir atsikėlė gyventi į Kauną, rengdamasis vykti į užsienį rinkti mokslinės medžiagos apie katalikybę Lietuvoje.

Pasirašęs po bažnytinius archyvus, parašė str. „Ką katalikybė nedavė Lietuvai“. Tą str. idėjo „Zidiny“ 7 nr.

Tai specialus „Zidinio“ nr. išmislytai 1387 — 1938 metų Lietuvos apkrištijimo sukakčiai paminėti.

Kun. Jakas savo straipsnyje atvirai pasako,

kokia katalikybė į Lietuvą atėjo ir ką ji Lietuvai davė.

Pirmiausia kun. Jakas konstatuoja žinomus istorijos faktus apie popiežių tarpusaves peštynes, kai vienu laiku buvę net trys ir

keturi popiežiai ir vienas kitam siuntė iškeikimus; popiežiai vienas kito valdomus katalikus ekskomunikuodavę ir tada nebuvę nė vieno neekskomunikuoto kataliko.

XIV amž. ne tik visai nusmukusi bažnyčios galybė, bet visai sunykęs ir religinis turinys.

Kun. Jakas rašo, kad popiežius nuo 1309 iki 1377 m. gyvenęs Avinjone nepaprastai prabangiškai, turėdamas apie 400 tarnų; savo gyvenamąją vietą popiežius Klemencas VI nusipirkęs už 80 tūkst. aukso florinų, surinktų kontribucijos būdu.

Kardinolai, kurie rinkdavę popiežių, gaudavę kyšius. Pasak kun. Jako, popiežius Jonas XXII kardinolų kolegijai davęs kyšio 100 tūkst. aukso guldenų, o Klemencas VI 8 tūkst. daugiau.

Ir kardinolų kyšiams pinigai iš žmonių būdavę surenkami kontribucijos keliu. Visa ta valdovų — popiežių ir vyskupų prabanga rašoma „Zidinio“ 7 nr. dvokus liaudies ir darbo žmonių praktiku, kurie vilkė sunku mokesčių, kontribucijos, vergijos ir baudžiavos jungą.

Ir kun. Jakas klausia, kaip suderinti Kristaus žodžius ir pagrindinius Evangelijos dėsnius su juom gražiu jo autu po milžinišką Argentinos sostinę, bet vietinės kalbos nemokėjau. Kartą pulkininkas man norėjo ką tai išaiškinti ir suieškojom lietuvius. Gavėj Anchorena radome „Balso“ Redakciją. Įėjom vidun. Dabartinis „A. L. Balsas“ redaktoriaus mašinėlė, ant šilkinų vaškuotų kliausių gamino „Balsą“.

Kodėl taip šapirografuojate, ar negalite paruosti lietuvišką laikraštį spaustuveje, — paklausiau.

Dar neturime jėgų, — buvo atsakymas.

Man, kaippo Lietuvos kariuomenės savanoriui, paliuosuotam neliečiant atsargos, labai patiko p. K. N. Norkeaus ir kitų balsiečių pasiūlymas išvystyti rimtą lietuvišką laikraštį Argentinoje.

Nuo to laiko skaitau „Balsą“, nepraleisdamas nė viena jo numerį. Skaitau ir negatū atsigėrėti jo bujojimu.

Išėjęs iš tarnybos pas pulkininką, jau 9-ti metai važinėju dirbdamas kaip šoferis Satia omnibusų kompanijoje. Nors dar esu „solteras“, bet „lūnojanč“ jau ir sklypą įsigijau ir namelius pasistačiau. O žmonės, kurie dėl mūsų išėvijios labo šviežio srity darbuojasi, materialio turto sau niekuomet negali susitaupyti. Tokia jau mūsų tautos „praktika“.

„Argentinos Lietuvių Balsas“ dešimtmetis panašus į daugelio mūsų dešimtmetį Argentinoje. Vieni jį praleidome naudindam sau ir savo artimiems, per nuolatinę kovą išsimušėme į gyvenimo viršūnes. Kiti suklupo izoliuoto svetimijos gyvenimo kovoj arba egoistiškai pasinėrė kosmopolitizme, ypatingai kaikurios mūsų sesutės lietuvaitės. Bet kiekvienas paukštis yra laimingiausias, kada jis gyvena savo aplinkumoj. Del to šios mano pastabos tikslas yra paraginti brolius lietuvius ir sesutes lietuvaites laikytis savųjų ir drašiai eiti tuo keliu, kuriuo mus garbingai veda visų susipratusių Argentinos lietuvių darbininkų mylmas laikraštis, neseniai įžengusis į vienuoliktuosius savo gyvavimo metus.

Mes visi esame demokratai ir „Argentinos Lietuvių Balsas“ yra mūsų balsas. Pridedu Giro. Edv. Vaitkevičius.

Gerli, F. C. S.

A. L. BALSAS DEŠIMTMEČI MININT

Ilygiai prieš dešimtį metų atplaukiau Argentinon. Iš Imigrantų viešbučio mane pasiėmė Argentinos pulkininkas p. Pages ir nusivežė pas save į namus, kaip šoferį. Mat to darbo aš išmokau pirmoje Lietuvos kariuomenės divizijoje, kur tarnavau kai-

Dr. Edvardas Vaitkevičius maloniai parašiusis šiuos atsiminimus mūsų laikraščio dešimtmečio proga.

po savanoris. Sunki buvo gyvenimo pradžia Argentinoje. Nors mano pulkininkas tuoj man padėjo išgauti vietinius dokumentus, nors jau važinėjam drauge su juom gražiu jo autu po milžinišką Argentinos sostinę, bet vietinės kalbos nemokėjau. Kartą pulkininkas man norėjo ką tai išaiškinti ir suieškojom lietuvius. Gavėj Anchorena radome „Balso“ Redakciją. Įėjom vidun. Dabartinis „A. L. Balsas“ redaktoriaus mašinėlė, ant šilkinų vaškuotų kliausių gamino „Balsą“.

Kodėl taip šapirografuojate, ar negalite paruosti lietuvišką laikraštį spaustuveje, — paklausiau.

Dar neturime jėgų, — buvo atsakymas.

Man, kaippo Lietuvos kariuomenės savanoriui, paliuosuotam neliečiant atsargos, labai patiko p. K. N. Norkeaus ir kitų balsiečių pasiūlymas išvystyti rimtą lietuvišką laikraštį Argentinoje.

Nuo to laiko skaitau „Balsą“, nepraleisdamas nė viena jo numerį. Skaitau ir negatū atsigėrėti jo bujojimu.

Išėjęs iš tarnybos pas pulkininką, jau 9-ti metai važinėju dirbdamas kaip šoferis Satia omnibusų kompanijoje. Nors dar esu „solteras“, bet „lūnojanč“ jau ir sklypą įsigijau ir namelius pasistačiau. O žmonės, kurie dėl mūsų išėvijios labo šviežio srity darbuojasi, materialio turto sau niekuomet negali susitaupyti. Tokia jau mūsų tautos „praktika“.

„Argentinos Lietuvių Balsas“ dešimtmetis panašus į daugelio mūsų dešimtmetį Argentinoje. Vieni jį praleidome naudindam sau ir savo artimiems, per nuolatinę kovą išsimušėme į gyvenimo viršūnes. Kiti suklupo izoliuoto svetimijos gyvenimo kovoj arba egoistiškai pasinėrė kosmopolitizme, ypatingai kaikurios mūsų sesutės lietuvaitės. Bet kiekvienas paukštis yra laimingiausias, kada jis gyvena savo aplinkumoj. Del to šios mano pastabos tikslas yra paraginti brolius lietuvius ir sesutes lietuvaites laikytis savųjų ir drašiai eiti tuo keliu, kuriuo mus garbingai veda visų susipratusių Argentinos lietuvių darbininkų mylmas laikraštis, neseniai įžengusis į vienuoliktuosius savo gyvavimo metus.

Mes visi esame demokratai ir „Argentinos Lietuvių Balsas“ yra mūsų balsas. Pridedu Giro. Edv. Vaitkevičius.

Gerli, F. C. S.

M. Šarūnas.

IŠ ARGENTINOS ISTORIJS LAPŲ

SPECIALIAI „ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSUI“

Ortiz Ocampo

Nepamenu kas iš rašytojų nuykęs į Paryžių užėjo į Prancūzijos Panteoną ir perskaitęs žymių žmonių pavardes pamatė, jog iš tokio daugelio žymenybių, jis vos tik apie kelis šį tą žinojo, o visi kiti vardai jam nieko nesakė ir jis užklaustas nebūtų įstengęs pasakyti kuo ši dauguma pasižymėjo ir nusipelnė tokios aukštos pagarbos.

Ir tokių pavardžių, žmonių nusipelnusių valstybės, tautos ir dargi žmonių pagarbos — jūs galite sutikti visur, bet viena pavardė jums nieko nepasakys.

Kas iš mūsų nežino bent ką apie Argentinos nepriklausomybės kovotojus ir veikėjus kaip Sarmiento, San Martin, Rivadavia, Mitre, Moreno ir kitus, kurių pavardės skaitome daugelio gatvių ker tėse, bet pav. kad ir apie Ortiz Ocampo vargu kuris ką nors žino dargi iš argentiniečių tarpo, o juk jis savo laiku gan žymią rolę suvaidino Argentinoje ir kai kuriose srityse buvo Bolivar pirmtakūnas.

Nornt ką nors išgirsti apie jį tektų nuvykti į kalnuotas Argentinos provincijas kaip Cordoba ir Rioja, kur dar žmonės prisimena jį.

Pats Ortiz Ocampo negalvojo įrašyti savo vardo Argentinos istorijoje, nes gimęs Riojoje suaugęs pasirinko komersanto amatą, nors sunku suprasti kaip šis jaunuolis idealistas, tiesos ieškotojas galėjo muštis šion sritin, kur nieko idealaus nėra. Greičiausia iš jo nebūtų ir išaugęs geras komersantas, nes būtų bankrotavęs. Bet nuo šios nelaimės jį išgelbėjo anglai atvykę užimti Buenos Aires ir visą Argentiną, apie ką sužinojęs, metė viską ir įstojo į Argentinos gynėjų eiles, kur greitai už savo narsumą ir sumanumą pasiekė aukštą laipsnį, nes suorganizavus Alto Peru Laisvimo ekspediciją (Expedición Libertadora del Alto Peru), pirmoji „Junta Gubernativa“ jį paskyrė šios ekspedicijos vadu. Tokiu būdu Ortiz Ocampo buvo pirmas Argentinos revoliucinės kariuomenės vadas.

Bet kilus Córdoba kontrarevoliucija smarkiai pakenkė jo karjerai. Jis neprisidėjo prie šios

kontrarevoliucijos, kurios pirmas tikslas buvo atstatyti ispanų karišką valdžią Argentinoje, jis kreipėsi prie pirmos „Juntos“ prašydamas pasigailėti suimtų kontrarevoliucionierių.

Bet pirmoji Junta geriau suprato revoliucijos laiką ir Córdoba bos kontrarevoliucionierių nepasigailėjo ir juos sušaudė. Nesutikdamas su šiuo valdžios pare dymu, Ortiz Ocampo atsiskakė iš kariuomenės tarpo.

Kiti tvirtina, jog Ortiz Ocampo pats nepasitraukė, bet jį pasiuntė į La Rioja valdžia patarta Moreno. Vieni tvirtina, jog Moreno tai padarė norėdamas turėti savo žmogų Riojoje, kiti — būk todėl, kad Moreno nepasitikėjo juo kaip nuolaidžiu kariuomenėje ir skaitė tą priešingu kariuomenės dvasiai, kurios svarbiausias principas turi būti vykdyti valdžios pare dymus ir nesiileisti į sentimentalizmą ypač revoliucijos laiku.

Kaip ten būtų, bet Ortiz Ocampo iš kariuomenės tarpo faktinai pasitraukė.

Kilus 1812 m. spalį 8 d. revoliucijai, Ortiz Ocampo joje gan aktyviai dalyvavo.

Vėliau buvo išrinktas Charcas prezidentu, bet greit buvo paskirtas į Córdoba gubernatoriumi (1814 m.).

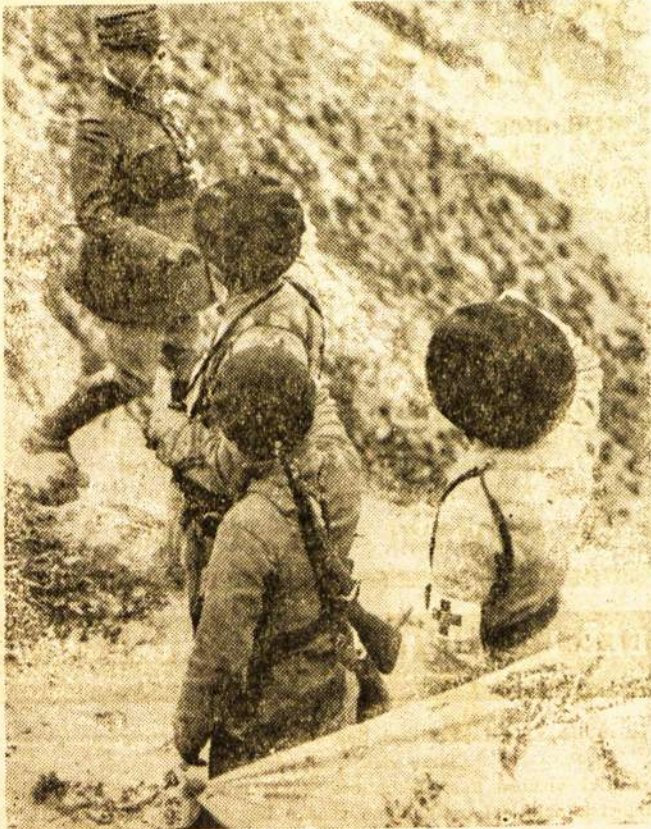
Iš ten jį 1820 m. perkėlė toms pačioms pareigoms į jo gimtąją provinciją La Rioja, kur ir mirė 1840 m.

Gimė ten pat 1771 m. kovo 4 dieną.

Tai buvo ypatingo būdo žmogus pasižymėjęs savo žmogiškumu ir nekerštingumu, kuo taip labai pasižymėjo jo antras draugas ir paimanas Facundo Quiroga, visų pramintas už savo žiaurumą ir atkaklumą Tigru.

Bet apie šį kitą kartą.

NEGI DEL TO TŪKSTANČIAI MŪSISKIŲ ŽUVO KOVOJE del Lietuvos nepriklausomybės, kad mes jų žygius pamirštume, o mūsų broliai ir vėl vergautų. Todėl skaitykite P. Rusecko knygas: „Savanorių Žygiai“ I ir II t. Kaina kiekvieno tomo 6 peza, bet „A. L. B.“ prenumeratoriai moka tik 5 pezus. Šios knygos gaunamos „A. L. B.“ Redakcijoje.

Prancūzijos vyriausias kariuomenės vadas generolas Gemelin vizituoja sanitarų stovyk. Alpėse menevruos.

Vyrų ir Moterų Rūbų SIUVĖJAS
VACYS ANDRIUSKEVICIUS
 Belgrano 2049, 2 aukštas. Bs. Aires.

Siuvu vyrams ir moterims rūbus su lyg naujausių madų. Darbą atlieku sąžiningai, greitai ir nebrangiai. Visi norinti turėti dailius rūbus prašomi persitikrinti.

Įsidėmėkite adresą
 Belgrano 2049, 2 aukštas.

PANADERIA
Victoria
 DARWIN 1145
 U. T. 54 — 4109

LAIVAKORTĖS

AR NORITE

KELIAUTI

EUROPON?

"MEDDA Ltda."

Sociedad Maritima y Comercial

502 Lavalle 502—Buenos Aires

Sucursal: SAN MARTÍN 699, ROSARIO

LAIVAKORTĖS

AR NORITE

ATSIKVIEST

GIMINES?

PARDUODA LAIVAKORTĖS PIGIAUSIOMIS KAINOMIS

Keliauk ir kviesk SAVO SEIMĄ LAIVAIS

Gdynia - Ameryka LINEAS

DE NAVEGACION S. A. Sekantis išplaukimas į Santos, Rio, Victoria, Dakar, Boulogne, Kiel ir Gdynia

s/s „Pulaski“
Spalių 22 d., 1938

PIGU

Kainos be kompetencijos

PATOGU

kabinos 2 asmenims

V ALGIS

sveikas ir skanus.

Generalinis atstovas

laivakorčių pardavimui:
J. C. STEPOWSKI

Sarmiento 470 Buenos Aires

U. T. 34 - 1474

Laivakortės išvykimui ir gi-

miniui atsikvietimui

parsiduoda

BANKUOSE IR TURIZMO

AGENTUROSE

NEMOKAMAS DARBO BIURAS jau visa metų eilė veikia prie „Argentinios Lietuvių Balso“. Jokia atlyginimo neimame nei iš camdytojų, nei iš ieškančiųjų darbo bei tarnybos. Tūkstančiai lietuvių yra gavę gerus darbus ir tarnybas per „Argentinios Lietuvių Balso“ nemokamą darbo biurą. Atidaryta nuo 8 val. ryto iki 8 val. vakaro kasdien. Darbo ieškantieji „A. L. Balso“ telefonu ir patalpomis naudojasi nemokamai: Independencia 2706. U. T. 45 - Loria - 1018.

SVARIAUSIOS NAKVYNES visame Buenos Aires mieste yra „Argentinios Lietuvių Balso“ namuose. Atskiri kambariai vyrams ir moterims. Lovos nuo 50 centavų. Mainant tarnybas ir atostogų laiką geriausia praleisti „A. L. Balso“ namuose. Atvykstantieji iš užsienių ar iš tolimesnių Argentinios miestų svečiai visuomet apsigyvena „A. L. Balso“ namuose:
U. T. 45 - Loria - 1018
Independencia 2706, Bs. Aires

SIUVIMO AKADEMIJA
Anelė Zacharuskaitė. sav. calle Cachi 896, N. Pompeya. Siuvimo ir kirpimo mokytoja, 14 metų dirbusi Prancūzijoje, priima mokines patogiomis sąlygomis. Nebrangiai pasiūla kostiumus, paltus ir sukneles.

PEINADOS „CASA MARY“
Maria Padimanskienė, savin. Daro visokius peinados, dirba permanentes su moderniausiais mašinomis. Darbas atliekama specialiai. Ponios ir panelės prašomos persitikrinti, o būsit patenkintos:
Catamarca 1032, Bs. Aires
(3 kvadros nuo „A. L. Balso“)

SIUVĖJAS J. ARLAUSKAS
Kviečia Barrakų lietuvius apsilankyti jo siuvyklą, kur yra įvairūs medžiagų pasirinkimas ir rūbai pasiūvami su garantija: c California 1362.

APSIVEDIMUI ESU VAIKINAS apie 30 m. Bet nusibodo vienam, aigi noriu kaip galima greičiau apsivesti, nes dabar pavasaris. Kuri panelės norite ramaus šeimyninio gyvenimo, rašykite, paslaptį išlaikysiu: Sr. Leonardo Liuzas, c. Junin 1344, 3 p. A. C. Bs. Aires. (414-17)

APSIVEDIMO TIKSLU NORIU susirašyti su Argentinios lietuvių, panele ar našle. Aš esu USA pilietis ir gyvenu Šiaurinėje Amerikoje, bet šiemet atvyksiu Argentinon, tat noriu iš anksto susirašyti. Esu 45 m. amžiaus. Man laiškus persiųsi į USA. Adresuokite sekantiesiems: Sr. J. P., Casilla de Correo 303, Buenos Aires. (415 - 18)

JONAS KRISČIONAS, mūrinių namų statytojas: Tabaré 6971, V. Lugano, Bs. As.

FOTO ANTONOFF
U. T. 22 - Avellaneda - 5552
ING. HUERGO 1144. D. SUD

LIETUVIŲ RESTORANAS
Bokoje
B. PASTUOLIS ir K. DUDA, sav. c. Pedro Mendoza 2117, Bs. As. 30 stalų, „parilla“, alus, vynas, argentiniska ir lietuviska virtuvė pavyzdina tvarka, produktai pirmos rūšies ir kainos pigios. Ateikite ir savo draugus pasikvieskite. Šešios kvadros nuo Boko tilto — kampas Australia. (412 - 15).

VISUS TEISMŲ REIKALUS kaip tai: Sužeidimus darbe, šeimų persiskyrimus ir kitus civilinius, kriminalinius ir komercinius dalykus pasekmingai atlieka „Estudio Juridico Dr. Luis E. Cordeiro y Oscar A. Garzón, su Lietuvių skyriaus vedėjas F. Dombrovav. Pagelbsti Arg. pilietybės išgavime, daro ir išrūpina visokius dokumentus. (Nuo 10 - 12 ir nuo 16 iki 19 val.). Tucuman 1475, piso 2 B, Bs. As.

SIUVĖJAS
EMILIO ŠINKAS
c. C. Calvo 2880
Dep. G. Bs. Aires.
Siuva paltus ir kostiumus vyrams ir moterims pigiai ir sulyg paskutinių madų. Persitikrinkit!

NAUJAUSIOS MADOS
Puikūs paltai, dailūs kostiumai ir elegantiškos suknelės gražiausia siuvama tik pas Modiste Danutę Estados Unidos 1080 — Bs. Aires

Rosario lietuvių dėmesiui
DAKTARAS E. LEVINAS
Kalba lietuviškai
Diplomuotas Argentinioj ir Vokietijoj gydytojas, specialistas moterų ir vyrų ligų. Gydymas moderniškai ir nebrangus; ištyrimas su X spinduliais.
c. MITRE 923, Telefon: 3670 Rosario

AUKŠTOJI SOKIŲ STUDIJA
Tango, Fox-trot, Vals, Rumba Cubana, etc. Jūs išmoksitė ir kelias valandas su prof. Levickiu. Pamokos individualės ir kolektyvės. Priima šokiomis ir švenčių dienomis. Mokestis ekonomiškai. 8 pamokos už \$ 1.00.
RIVADAVIA 2237 U. T. 48-0137

Dr. S. Schavelson
Ligoninės Muniz klinikos vedėjas, priima asmeniškai savo klinikoje. — Gydo vidurių ir moterų ligas. Akių, ausų, gerklių ir nosies. — Kraujo, šlapinimosi ir lyties organus. — Peršvietimas rentgeno spinduliais ir determija. Kalba rusiškai ir lenkiškai. — Priima nuo 14 iki 16 ir nuo 20 iki 21 val. kasdien. Sekmadieniais nuo 8 iki 9 val. ryto.
PUEYREDON 936, Bs. Aires

SMŪLKŪS SKELBIMAI

TABAKAS
iš U. S. A., Turkijos ir Europos. Gilzės, popieris, laiškai blokai, rašymui medžiaga. Taip pat galima nusipirkt sapnininką, kalendorių ir Lietuvos laikraščių. Asmeniškai kreiptis šiuo adresu: Ladiaslao Laszkiewicz, Av. L. N. Alem 1138 - Bs. Aires U. T. 31 - Retiro - 8324

LIETUVOS PASIUNTINYBĖ
Cerrito 1493
Priima nuo 10 — 12 ir nuo 14 — 16 val. šeštadi. iki 12 v.
U. T. 44 — 5243
Pasiuntinybė uždaryta Lietuvos įstatym numatytois nedarbo dienomis bei Argentinios Respublikos svarbiausiomis šventėmis.

WOLFF ARENDAR & HIJO
Máximo Paz, Esq. S. Fé, Lanus O
U. T. 241 — Lanus — 673

Planai ir Leidimai
iš sostinės ir provincijos miestų valdybų leidimai išgaunami 10 dienų bėgyje. — Parsiduoda statybos medžiaga lengvais išsimokėjimais. — Mekaniska medžio dirbtuvė. — Pastatome namus kreditan iš savo medžiagos, imokėjus 50%. — Pasiteiraukite be atidėliojimo.

LIETUVOS KONSULATAS URUGVAJUJE
20 de Septiembre 1415, Montevideo, R. O. U.

EDUARDO SADAUNINKAS
savo kamionu dastato į namus lietuvišką duoną, silkes, rusišką degtinę ir kitus maisto produktus: Sarratea 2125 — Valentin Alsina. U. T. 24 - 8189.
(353-76)

IGNO ŠIMKAUS
Baldu Dirbtuvė
Camarones 4981. U. T. 67 - 3463
Gerai padirbtus baldus pirk visuomet pačioje dirbtuvėje, kurių gamybą kontroliuoja pats savininkas. Čia pirkisi pigiai, nes nemokama jokiems tarpininkams nei „lujo“. Prašau atsilankyti.
(413 -)

ANLINA „COLIBRI“
nudažymui visokių medžiagų Tepalas avalinei „COLIBRI“
Dažo - Žvilgina - Konservuoja

PASINAUDOKITE PROGA
Geromis sąlygomis parsiduoda senas, su didele klientūra ir geroje vietoje, kirpyklos, parfumerijos, cigarerijos, loterijos ir librerijos biznis. Priežastis — atsidarau stambų biznį kitoje vietoje. Asmeniškai arba laiškais kreiptis šiuo adresu: St. Bogušas, calle Nueva York 4707, Berisso F. C. S. (413 - 16)

PINTUOJU NAMUS PIGIAI ir gražiai. Laišku arba asmeniškai kreiptis: St. Majauskas, J. Jaures 790, Val. Alsina.
(412 - 15)

PARSIDUODA PIJANAS Studijai, gerame stovyje už \$ 240,00. Kitas pijanas su kryžiuotomis stygomis, didelio formato, parsiduoda už \$ 350,00. Kreiptis: calle Mexico 2532, Dep. 1, Bs. Aires.
(415 - 18)

Dr. A. Krichmar
Dentistas - Chirurgas
GALICIA 814 — PIÑEYRO
(Kampas Rivadavia)
Dantų gydymo konsultorija, kurioje atliekamas gerai darbas, pigiomis kainomis.
Priėmimo valandos: nuo 9 iki 12 ir nuo 14 iki 20

B. IVANAUSKAS
Angliškos medžiagos, paryžiškos mados, lietuviškas darbas — kiekvienam vyrui
užtikrina turėti gražius, madnus, praktiškus ir ekonomiškus rūbus.
Užleikite pasiteirauti:
AVENIDA ALCORTA 3731
(Savi namai) N. P., Bs. Aires

AKUŠRĖ EUROPIETĖ
Filomena Beneš Bilek
Diplomuota Pragos ir Buenos Aires universitetuose. Specialė pagalba gimdantioms. Neštumas, skuboti atsitikimai. Šlapimo analizis, blenoragija, nereguliarės menstruacijos. Moterims lietuviškas numažintos kainos. Pasitarimų valandos nuo 7 iki 21 ir sekmadieniais. Trys kvadros nuo Constitución aikštės.
Lima 1217, U. T. 23-3389 Bs. As.

JUSTINAS VAICIONAS
Pigiai ir sąžiningai taiso gramafonus, laikrodžius ir visokių kitokių daiktus.
Pavon 1020, Piñeyro
(Taipgi gaunamas Balsas)

MOTERŲ LIGOS - REUMATIZMAS
Specialistas: Dr. A. SCHVARTZMAN
Gydytojas - chirurgas Fiorito ligoninės ir gimdymo palatos „Bianchi“. Trumposios bangos — Elektro chirurgija — ultravioletinai spinduliai.
Ypatingas dėmesis ateiviams. Priėmimas nuo 15 iki 18 val.
PASTEUR 28 BUENOS AIRES

Pirma Lietuviška Šoferių Akademija
Iteikia Federalinės Sostinės ir Provincijos registro knygtę be sumokėjimo iš anksto ir be studijavimo trafiko knygučių (guias) ir veltui suteikia darbą savo mokiniams, kurie to pageidauja.
PILNAS KURSAS \$ 50.
U. T. 21 - 0265
Calle VIEYTES 1789 (PUENTE BARRACAS) Bs. Aire.

LAIVAKORTĖS Į LIETUVĄ
IR ATSIKVIETIMŲ IŠ TEN PIGIAUSIOMIS KAINOMIS
PARDUODA TIK
CENTRAL EUROPEA
SCHIFFSAGENTUR
469-SAN MARTIN-469 BUENOS AIRES

J. SUDNIUS & D. REALE
Savo fabrike išmokina važinėti autu, paruošia mekanikus, padeda surasti tarnybas savo mokiniams.
CALLE RIO NEGRO 3960 BUENOS AIRES
U. T. 61 — Corrales — 1524

GRAN INSTITUTO "RAMOS MEJIA"
VENEREAS APTARNAUJAMAS GYDYTOJAMS SPECIALISTAMS
1) Šlapimo analizai ligos pažinimui.
2) Analizai Wassermann, seilių ir t. t.
3) Kraujo analizai, lytinių ligų gydymas.
4) Odos ligos: Egzema, plėtimai, plaukai.
5) Hemoroidės: Pašalinami be skausmo, be operacijos.
6) Impotencijos gydymas, skubus jėgų grįžimas.
7) Gerklių, nosies, ausų: Uždegimai, tonsilai.
8) Širdies plakimas. Elektriškas gydymas.
9) Plaučių ligos, kosulys. Diatermija.
10) Vidurių ligos, vėmimas, išvalymas.
11) Reumatizmas: Kaulų ligos, kataras.
12) Moterų ligos: (Atskirai). Mėnesinės.
13) Venerinių ligų skubus, beskausmis gydymas.
APLANKYKITE MŪSŲ KONSULTORIJA IR PAZINKITE NAUJOVIŠKĄ BŪDĄ GYDYMO PATARIMAI IR ANALIZAI V E L T U I nuo 9 — 21. Sekmadieniais nuo 9 — 12 val.
PILNAS IŠGYDYMAS \$ 40, MOKANT \$ 5 SAVAITEL
Ekonomiški abonementai ratomis.
RIVADAVIA 3070 PLAZA ONCE

